

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR
FAKULTY FILOZOFICKÉ ZÁPADOČESKÉ UNIVERZITY V PLZNI
PRO OBDOBÍ 2016-20

V Plzni dne 19. února 2016

Předkládá:

Doc. PhDr. Pavel VAŘEKA, Ph.D.

Děkan Fakulty filozofické

Západočeské univerzity v Plzni

Obsah

1. ÚVODNÍ ČÁST	3
1.1. Preambule	3
1.2. Zhodnocení období 2011-15	3
1.2.1. Naplnění Dlouhodobého záměru ZČU pro období 2011-15	4
1.2.2. Naplnění Dlouhodobého záměru FF ZČU pro období 2011-15	5
1.3. Obecná východiska a proměny kontextu vysokého školství pro období 2011 - 2015	11
2. CHARAKTERISTIKA SOUČASNÉHO STAVU	12
2.1. Věková a kvalifikační struktura FF ZČU	12
2.2. Postavení FF v rámci ZČU v roce 2015	14
2.3. Srovnání FF ZČU s ostatními filozofickými fakultami v ČR	15
2.4. Vzdělávací činnost FF ZČU v období 2011-15	16
2.5. Postavení FF ve VaV v období 2011-15	16
2.6. Studentské a akademické mobility	16
3. RÁMEC DLOUHODOBÉHO ZÁMĚRU FF ZČU	18
4. STRATEGIE ROZVOJE FAKULTY FILOZOFICKÉ ZČU V PLZNI PRO OBDOBÍ 2016-20	20
4.1. KLÍČOVÉ CÍLE FAKULTY FILOZOFICKÉ ZČU V PLZNI PRO OBDOBÍ 2016-20	20
4.2. IDEA, MISE A VIZE FF ZČU PRO OBDOBÍ 2016-20	22
4.3. VĚDECKÁ A VÝZKUMNÁ ČINNOST	24
4.4. VZDĚLÁVACÍ ČINNOST	26
4.5. DALŠÍ TVŮRČÍ ČINNOST A TŘETÍ ROLE UNIVERZITY	28
4.6. VNĚJŠÍ A ZAHRANIČNÍ VZTAHY	30
4.7. ŘÍZENÍ A LIDÉ	32
4.8. DISLOKACE A INFRASTRUKTURA FF	34

PŘÍLOHA č. 1: Pravidla výpočtu směrného čísla oborů na FF ZČU

PŘÍLOHA č. 2: Analytická příloha

PŘÍLOHA č. 3: Klíčové indikátory DZ ZČU pro období 2016-20 a jejich plnění FF ZČU

1. ÚVODNÍ ČÁST

1.1. Preambule

Dlouhodobý záměr Fakulty filozofické pro období 2016-20 vychází z dlouhodobého záměru Západočeské univerzity v Plzni a nadřazených strategických dokumentů (DZ MŠMT) a je v souladu s platnou legislativou i vnitřními předpisy.

Materiál předkládaný vedením fakulty zohledňuje rozsáhlou diskusi o současném stavu i budoucím vývoji této instituce, která se v rámci akademické obce uskutečnila v letech 2014-15. Vize fakulty a koncepce jejího rozvoje byla od června 2014 až do sklonku roku 2015 několikrát projednávána v kolegiu děkana, a to jak na řádných, tak i mimořádných strategických zasedáních za účasti členů AS FF, ale také na plenárních zasedáních Akademického senátu FF. Tento dokument byl dále projednán s vedením Západočeské univerzity v Plzni dne 28. ledna 2016. Přípomínky vznesené během všech těchto projednávání byly vypořádány a přednesené podněty pak zohledněny ve výsledném dokumentu.

Vědecká rada Fakulty filozofické Západočeské univerzity v Plzni Dlouhodobý záměr FF ZČU pro období 2016-20 projednala na svém zasedání dne 27. ledna 2016.

Akademický senát Fakulty filozofické Západočeské univerzity v Plzni Dlouhodobý záměr FF ZČU pro období 2016-20 projednal a schválil na svém zasedání dne 26. února 2016.

1.2. Zhodnocení období 2011-15

Období 2011-15 bylo pro Fakultu filozofickou Západočeské univerzity v Plzni obdobím stabilizace. Po úspěšné transformaci fakulty z Fakulty humanitních studií na Fakultu filozofickou v období 2006-10 bylo hlavním úkolem uplynulého období zařadit se mezi ostatní filozofické fakulty. Jsme přesvědčeni, že fakulta tento úkol zdárně splnila – vyrovnala se tradičním filozofickým fakultám a přitom si mezi nimi zachovala svou jedinečnost plynoucí z jejího odlišného založení.

S tím souvisely i dva hlavní směry stabilizačních opatření. První zákonitě směřoval do vzdělávací činnosti, kdy došlo k restrukturalizaci a jasné profilaci studijních oborů a podpoře jejich garancí. Druhý souvisel s rozvojem vědecko-výzkumné činnosti. Fakulta se jednoznačně přihlásila k cíli Západočeské univerzity v Plzni být výzkumnou univerzitou. Přijatá opatření tak směřovala k podpoře publikační a grantové činnosti.

1.2.1. Naplnění Dlouhodobého záměru ZČU pro období 2011-15

Ze čtrnácti klíčových cílů Dlouhodobého záměru ZČU pro období 2011-15 bylo pro Fakultu filozofickou relevantních osm z nich, ke třem pak přispívala jakožto součást univerzity. Z osmi relevantních cílů fakulta splnila čtyři, dva nesplnila v souvislosti s proměnnou vnějších okolností a dva splnila částečně, v míře odpovídající její výchozí pozici.¹

Fakulta filozofická se přihlásila zejména k první transformační prioritě Dlouhodobého záměru Západočeské univerzity v Plzni pro období 2011-15:

ZČU je výzkumnou univerzitou, kde je na většině fakult a ústavů pěstován kvalitní základní a aplikovaný výzkum mezinárodního a národního významu.

ZČU jako největší a nejvýznamnější mimopražská univerzita v Čechách naplňuje výzkumnou roli mezinárodního a národního významu a s ní spojenou vzdělávací roli s důrazem na magisterské a doktorské studijní programy, zejména v oblastech ... sociálních věd, politologie, antropologie, archeologie ...

Tento svůj záměr fakulta naplnila a splnila všechny závazky (indikátory), které k tomuto cíli směřovaly.² Fakulta nejenom zdvojnásobila, ale dokonce ztrojnásobila³ svůj bodový objem v RIV, a to navzdory proměnám metodiky a nově zavedenému principu korekcí. Stejně tak zdvojnásobila i objem finančních prostředků získaných z grantů a projektů CEP (bez SGS a SVK).⁴ V obou případech je ovšem třeba mít na zřeteli, že tento výrazný nárůst byl umožněn rovněž poměrně nízkým objemem obou ukazatelů na počátku období. Nicméně i tak lze v plnění těchto cílů Fakultu filozofickou řadit mezi úspěšnější fakulty ZČU.

Naopak v oblasti vzdělávacích cílů Dlouhodobého záměru ZČU fakulta tyto buď nesplnila, nebo je naplnila jen částečně.⁵ Zejména je nesplněný cíl počtu studentů, což je dáno proměnou vnějšího kontextu a pravidly uplatňovanými pro výpočet limitu financovaných počtů studentů na ZČU. Ačkoliv FF ZČU vykazuje takový zájem o studium, že by byla schopna naplnit původně stanovené hodnoty počtu studentů, limity pro financování stanovené na ZČU ji zabránily tohoto cíle dosáhnout.⁶ Částečné naplnění ostatních vzdělávacích cílů, zejména v oblasti garance studijních programů a mobility, je dáno zejména skutečností, že Dlouhodobý záměr ZČU hodnoty těchto indikátorů, na rozdíl od hodnot výzkumných indikátorů, nestanovil poměrově, ale v absolutních číslech. Fakulta filozofická tak cílových hodnot nedosáhla zejména díky nízkým

¹ Viz příloha č. wz „Naplnění cílů Dlouhodobého záměru Západočeské univerzity v Plzni pro období 2011-15 Fakultou filozofickou“

² Viz příloha č. wz „Naplnění cílů Dlouhodobého záměru Západočeské univerzity v Plzni pro období 2011-15 Fakultou filozofickou“

³ Viz analytická příloha, tabulka a graf č. xy „Vývoj hodnocení publikačních výstupů v RIV v období 2011-15“

⁴ Viz analytická příloha, tabulka a graf č. xy „Objem účelového financování v období 2011-15“

⁵ Viz příloha č. wz „Naplnění cílů Dlouhodobého záměru Západočeské univerzity v Plzni pro období 2011-15 Fakultou filozofickou“

⁶ Viz analytická příloha, tabulka a graf č. xy „Vývoj limitu počtu financovaných studentů v období 2011-15“

vstupním hodnotám, třebaže její nárůst v těchto indikátorech je výrazně větší než u jiných součástí. Míra jejich (ne)naplnění pak je srovnatelná s ostatními fakultami.

1.2.2. Naplnění Dlouhodobého záměru FF ZČU pro období 2011-15

Fakulta filozofická se v dlouhodobém záměru pro období 2011-15 přihlásila k cíli ZČU být výzkumnou fakultou a zároveň nerezignovat na profesní vzdělávání. Tento cíl byl splněn.

Zároveň si fakulta stanovila jednotící téma „výzkumu společnosti moderní doby a jejího formování“, které bylo přijato všemi katedrami, ale potenciál v tomto tématu skrytý nebyl plně využit.

Největší rezervu v plnění cílů DZ FF 2011-15 má fakulta v oblasti tzv. třetí role.

Dlouhodobý záměr FF ZČU na období 2011-15 stanovil v **oblasti vzdělávací činnosti** zejména tyto cíle:

- 1) udržení akreditace všech stávajících studijních programů a habilitačního řízení
- 2) akreditace doktorských studijních programů historie a blízkovýchodní studia
- 3) zvýšení počtu studentské mobility - 10% bc. a mgr. studentů
- 4) počet zahraničních studentů na FF 1%
- 5) 100 % studentů doktorských oborů absolvuje část studia v zahraničí
- 6) udržení proporce pregraduálního a postgraduálního studia
- 7) podíl kombinované formy studia tvoří 20%
- 8) udržení zájmu o studium na FF

První cíl byl splněn. Jednalo se o úkol **zásadního významu**, nezbytný pro další existenci fakulty. Na začátku období 2011-15 totiž splňovaly nově stanovené podmínky garance studijních oborů na bakalářské i magisterské úrovni pouze **čtyři z třinácti oborů fakulty**. Fakulta přesto v uplynulém období úspěšně reakreditovala všechny své obory, a to jednak zajištěním garance z vlastních zdrojů, jednak díky příchodu nových habilitovaných pracovníků. V souvislosti s tím proběhla rovněž restrukturalizace oborů, která zpřehlednila jejich uspořádání a zjednodušila otázku garancí. Přetrvává pouze úkol vyjasnění návaznosti oborů v programu Humanitní studia. Fakulta v daném období rovněž úspěšně absolvovala dvě kontroly Akreditační komise ČR. V roce 2012 se jednalo o kontrolu doktorských oborů. V roce 2014 byla realizována kontrola celé fakulty a mj. byla řešena struktura oborů a jejich garance. Výsledkem této kontroly je prodloužení platnosti akreditace všech oborů fakulty, a to až do roku 2020, s výjimkou oborů filologických, jejichž akreditace je i nadále problematická (obor Cizí jazyky pro komerční praxi byl

reakreditován na 4 roky v září 2015 s podmínkou předložení kontrolní zprávy v květnu 2016; Francouzština pro střední školy má omezenou akreditaci).

Druhý cíl byl splněn zatím jen částečně. Doktorský obor Historie byl akreditován v roce 2011 a úspěšně se rozvíjí, ovšem žádost o akreditaci doktorského oboru Blízkovýchodní studia byla zamítnuta. **Cíle třetí i čtvrtý** byly rovněž splněny.⁷ Fakulta filozofická realizuje čtvrtinu až třetinu mobilit celé ZČU. O to překvapivější je skutečnost, že naopak **pátý cíl** zůstává nesplněn.⁸ Ukazuje se, že studenti doktorského studia jsou k mobilitám daleko méně ochotní, než studenti nižších etap. V posledních letech ale došlo k výraznému posunu a povinnost realizovat během studia zahraniční stáž je již standardním požadavkem zapojeným do studijních plánů doktorských oborů. **Cíle šest až osm** jsou vzájemně úzce provázány a souvisí s demografickým poklesem, který byl očekáván. Skutečnost, zda si fakulta udržela svůj zájem o studium, je obtížné posoudit. FF i nadále patří k fakultám s největším počtem přihlášek na ZČU.⁹ Meziroční poklesy počtu přihlášek byly s výjimkou roku 2014 nižší než demografický pokles.¹⁰ V roce 2014 byl však pokles 30%. Pro nedostatek relevantních dat nedokážeme zatím tento fakt analyzovat. Serióznost zájmu o studium na fakultě (měřeno účastí na přijímacích zkouškách a tzv. zapsaností) se v daném období zásadně nezměnila.¹¹ Třebaže v bakalářských oborech fakulta stále přijímá jen třetinu uchazečů, v postgraduálním studiu se již projevuje nedostatek kvalitních uchazečů. Stále se však daří udržet proporcí mezi pregraduálním a postgraduálním studiem. S demografickým poklesem souvisí i nesplnění **sedmého cíle**. V jeho důsledku MŠMT přistoupilo ke změně výpočtu limitů počtu financovaných studentů, který v důsledku uplatnění tohoto mechanismu na ZČU znamenal pro fakultu poloviční počet financovaných studentů.¹² Fakulta tak byla s ohledem na udržitelnost oborů v prezenční formě studia nucena výrazně omezit kombinovanou formu studia, třebaže zájem o ni neklesá.¹³

V oblasti vědecké a výzkumné činnosti bylo DZ FF 2011-15 vytyčeno šest cílů:

- 1) objem financí získaných z vědy a výzkumu tvoří 50% rozpočtu
- 2) objem RIV bodů je 13.000
- 3) v několika výzkumných specializacích dosáhne fakulta prestižních výsledků
- 4) na FF nebudou pracoviště s nulovým nebo minimálním počtem výstupů
- 5) samostatná pozornost je věnována rozvoji interdisciplinárních výzkumných projektů

⁷ Viz analytická příloha, tabulka a graf č. xy „Objem studentských mobilit v období 2011-15“ a tabulka a graf č. xy „Vývoj počtu zahraničních studentů v období 2011-15“

⁸ Viz analytická příloha, tabulka a graf č. xy „Objem studentských mobilit v období 2011-15“

⁹ Viz analytická příloha, tabulka a graf č. xy „Vývoj počtu přihlášek v období 2011-15“

¹⁰ Viz analytická příloha, tabulka a graf č. xy „Vývoj počtu přihlášek v období 2011-15“

¹¹ Viz analytická příloha, tabulka a graf č. xy „Serióznost zájmu o studium v období 2011-15“

¹² Viz analytická příloha, tabulka a graf č. xy „Vývoj limitu počtu financovaných studentů v období 2011-15“

¹³ Viz analytická příloha, tabulka a graf č. xy „Vývoj počtu přihlášek v období 2011-15“

- 6) významně se rozvine aplikovaný výzkum, na který se soustředí především antropologie, archeologie, politologie a sociologie

Fakulta filozofická se v uplynulém období jednoznačně přihlásila k cíli ZČU být výzkumnou univerzitou a tento cíl lze z pohledu fakulty jako celku považovat za splněný, třebaže tento cíl není všemi pracovišti splněn do stejné míry.

První cíl fakulta jednoznačně splnila, ale je otázkou, zda můžeme být s tímto výsledkem spokojeni. Objem financí získaných na základě kvalitativních ukazatelů souvisejících s vědeckou výzkumnou činností v ukazateli K a v institucionální podpoře tvoří polovinu rozpočtu.¹⁴ Přesto má fakulta v těchto zdrojích stále značné rezervy a cíl 50:50 byl splněn zejména díky dramatickému poklesu vzdělávací dotace. Podobně je tomu i s hodnocením zdrojů získaných grantovou činností. Fakulta každoročně získávala z grantových prostředků objem rovnající se výši vzdělávací dotace.¹⁵ Dále fakulta dosáhla nadprůměrné úspěšnosti žádostí projektů GAČR (25%), takže na některých pracovištích bylo v některých letech řešeno 3 a více těchto projektů.¹⁶ Na druhé straně však stále existují katedry s malým podílem výzkumných aktivit. Navíc významnou část projektové činnosti tvořily projekty OP VK orientované na rozvoj vzdělávací činnosti (tedy nikoliv projekty čistě vědecké), a tyto projekty navíc směřovaly jen na několik málo pracovišť. V uplynulém období navíc fakulta nezískala žádný významný mezinárodní projekt.¹⁷ Třebaže se aktivita fakulty na poli mezinárodních projektů výrazně zvýšila, jednalo se o menší projekty nebo neúspěšné pokusy. Hlavním úspěchem na poli mezinárodního výzkumu tak je pouze zapojení zahraničních odborníků do výzkumných aktivit financovaných českými poskytovateli (OP VK, GAČR). Nejednoznačné je splnění **druhého až čtvrtého cíle**, které jsou opět splněny z hlediska fakulty jako celku, nikoliv však z pohledu všech pracovišť. Pokud jde o hodnocení RIV, fakulta udržela tempo publikačního růstu¹⁸ a obhájila svou pozici jak v rámci univerzity,¹⁹ tak ve srovnání s ostatními filozofickými fakultami (čtvrté místo po FF UK, FF MU a FF UPOL).²⁰ V hodnocení za rok 2015 pravděpodobně dosáhneme plánovaných 13.000 bodů, pokud budou tyto výsledky zveřejněny a pokud s ohledem na změnu metodik bude možné takový přepočítání provést. Publikační činnost pracovišť se výrazně zvýšila (nejen kvantitativně, ale zejména kvalitativně), nicméně na fakultě i nadále zůstávají pracoviště s nižší publikační činností.²¹ Na druhé straně byl

¹⁴ Viz analytická příloha, tabulka a graf č. xy „Objem jednotlivých zdrojů dotace v období 2011-15“

¹⁵ Viz analytická příloha, tabulka a graf č. xy „Objem účelového financování v období 2011-15“

¹⁶ Viz analytická příloha, tabulka a graf č. xy „Úspěšnost žádostí projektů GAČR v období 2011-15“ a tabulka a graf č. xy „Počty řešených projektů GAČR v období 2011-15“

¹⁷ Projekt FP7 ArcLand: Archaeological Landscape Europe (CU7-MULT7) řešený v tomto období na Katedře archeologie byl získán už v roce 2010 a FF ZČU byla partnerem bez finančního příspěvku.

¹⁸ Viz analytická příloha, tabulka a graf č. xy „Hodnocení RIV v období 2011-15“

¹⁹ Viz analytická příloha, tabulka a graf č. xy „Hodnocení RIV v období 2011-15, srovnání v rámci ZČU“

²⁰ Viz analytická příloha, tabulka a graf č. xy „Hodnocení RIV v období 2011-15, srovnání v rámci FF v ČR“

²¹ Viz analytická příloha, tabulka a graf č. xy „Hodnocení RIV v období 2011-15, srovnání kateder“

v hodnocení 2014 ve II. pilíři jako excelentní vyhodnocen výsledek, jehož spoluautorem je zaměstnanec fakulty.²² **Pátý a šestý cíl můžeme** považovat za splněné, byť nacházíme v této oblasti značné rezervy. Několik kateder úspěšně rozvíjí interdisciplinární výzkum, a to v rámci ZČU i s dalšími partnery. Některé katedry dlouhodoběji realizují projekty aplikovaného výzkumu, které tvoří cennou součást fakultního portfolia výzkumných aktivit.

V **oblasti vnějších a zahraničních vztahů** byly DZ FF 2011-15 vytyčeny cíle čtyři:

- 1) rozšíření mezinárodní spolupráce, zejména partnerství na Blízkém východě a ve východní Evropě
- 2) k rozšiřování dobrého jména FF přispívá klub absolventů fakulty i kluby na katedrách
- 3) fakulta posílila svůj pozitivní obraz v médiích
- 4) spolupráce s regionálními institucemi i veřejnou správou

První cíl byl beze zbytku splněn. Posílení mezinárodní spolupráce fakulty bylo prioritou po celé uplynulé období a fakulta zejména v posledních dvou letech výrazně rozšířila své portfolio mezinárodních smluv.²³ Nejednalo se jen o běžné smlouvy Erasmus, ale o smlouvy o bilaterální spolupráci a přípravě mezinárodních studijních programů. Mobility se z individuálních postupně proměnily v mobility skupinové. Za úspěšný je třeba považovat rozvoj mobilit příjezdových. Významná je kromě partnerů v Evropské unii zejm. pravidelná spolupráce s univerzitami na Ukrajině, v Bělorusku, v Ruské federaci, Iránu a Etiopii. Fakulta posílila svůj pozitivní obraz v médiích a postupně rozšiřuje svoji mediální prezentaci (**cíl třetí**). Na myšlenku Klubu absolventů (**cíl druhý**) jsme zatím museli pro nedostatek zájmu ze strany absolventů rezignovat. S ohledem na naléhavější úkoly spojené se snižováním počtu financovaných studentů a úkolem udržet akreditace oborů byl tento úkol odložen. Rozvíjí se ovšem spolkový život studentů v rámci kateder a studenti se velmi aktivně zapojují do celé řady činností fakulty.

S ohledem na naléhavost daného problému byla **oblasti posílení kvalifikační struktury** věnována samostatná část DZ FF 2011-15, která stanovila tři hlavní úkoly:

- 1) každý studijní obor má garanta
- 2) fakulta získala několik zahraničních a domácích odborníků
- 3) je zaveden a uplatňován kariérní řád založený na rovnováze mezi vzdělávací a vědecko-výzkumnou činností

²² Jedná se o článek GALETA, Patrik – SLÁDEK, Vladimír – BRŮŽEK, Jaroslav: *Modeling Neolithic Dispersal in Central Europe: Demographic Implications*. *American Journal of Physical Anthropology*, 2011, roč. 146, č. 1, s. 104-115. ISSN: 0002-9483, který vznikl ve spolupráci FF ZČU a PřF UK, do pilíře II byl ale předložen jen PřF UK.

²³ Viz analytická příloha, tabulka a graf č. xy „Počty bilaterálních smluv v období 2011-15“

Posílení kvalifikační struktury bylo nejnaléhavějším úkolem minulého období a fakulta se s ním vypořádala se ctí.²⁴ Na počátku tohoto období byla věková a kvalifikační struktura fakulty značně nevyrovnaná – tvořilo ji 9 profesorů (z toho jediný mladší 60 let) a 11 docentů (6 mladších 60 let), oproti 59 odborným asistentům a 33 asistentům (bez vědecké hodnosti). Střední věková generace aktivních akademických pracovníků v podstatě chyběla, těžiště fakulty tak leželo v generaci odborných asistentů do 39 let. Právě tato generace se stala východiskem pro personální stabilizaci fakulty. Vedení fakulty proto po celé období kladlo velký důraz na zvyšování kvalifikace pracovníků. **Kariérní řád** byl zaveden vyhláškou děkana v roce 2012. V návaznosti na něj probíhá na fakultě každé dva roky hodnocení zaměstnanců. Ustanovení kariérního řádu pak byla promítnuta do pracovních-právních vztahů a přispěla ke zvýšení kvalifikační struktury pracovišť. Od roku 2012 fakulta systematicky podporovala pracovníky usilující o habilitaci, ať již formou individuální podpory nebo udělením tvůrčího volna. V letech 2012-15 bylo uděleno 8 pracovníkům tvůrčí volno a 6 individuálních podpor. Výsledkem je 8 úspěšně ukončených habilitačních řízení, 2 zahájená habilitační řízení a 4 řízení v přípravě. Nemalou posilou byl rovněž příchod tří docentů a dvou profesorů. Ve dvou případech získala fakulta zahraniční profesory na částečný úvazek. Počet habilitovaných pracovníků na fakultě se tak v daném období téměř zdvojnásobil, a to navzdory (z věkových důvodů přirozeným) odchodům třetiny původních profesorů a docentů.

Věk	Profesoři					
	2011	2012	2013	2014	2015	
do 29 let	-	-	-	-	-	
30 – 39 let	-	-	-	-	-	
40 – 49 let	1	1	1	2	1	
50 – 59 let	1	2	3	1	3	
60 – 65 let	2	2	2	4	1	
nad 65 let	5	5	5	4	5	
Celkem	9 / 4	10 / 4	11 / 4	11 / 5	10 / 4	

Tab. xx. Vývoj počtu profesorů na FF ZČU, údaje za daný rok ke dni 31. 12. 20XX; za lomítkem je uvedeno, kolik z nich působí na fakultě na celý úvazek

²⁴ Viz analytická příloha, tabulka a graf č. xy „Přehled kvalifikační struktury v období 2011-15, fyzické počty zaměstnanců“ a tabulka a graf č. xy „Přehled kvalifikační struktury v období 2011-15, přepočtené počty zaměstnanců“.

věk	Docenti					
	2011	2012	2013	2014	2015	
do 29 let	-	-	-	-	-	
30 – 39 let	4	4	4	5	4	
40 – 49 let	2	4	6	5	7	
50 – 59 let	-	1	1	-	-	
60 – 65 let	3	3	4	5	2	
nad 65 let	2	1	-	-	3	
Celkem	11 / 4	13 / 7	15 / 11	15 / 14	16 / 11	

Tab. xx. Vývoj počtu docentů na FF ZČU, údaje za daný rok ke dni 31. 12. 20XX; za lomítkem je uvedeno, kolik z nich působí na fakultě na celý úvazek

V návaznosti na tento kvalifikační růst byl splněn **první cíl**, totiž zajištění odpovídajících garancí pro jednotlivé obory FF. Na začátku období měly plnohodnotnou garanci pro bakalářskou i magisterskou úroveň pouze 4 ze 13 studijních oborů fakulty. Po příslušných restrukturalizacích byl počet oborů snížen na 10 při zachování původního portfolia nabídky. Garance pak byly zajištěny částečně příchodem nových habilitovaných pracovníků a zejména pak habilitacemi domácích pracovníků. V současné době zůstává problematickou pouze garance dvou filologických specializací v oboru Cizí jazyky pro komerční praxi. V omezené míře pak byl splněn i **druhý cíl**, totiž zajištění několika zahraničních odborníků. Zejména díky projektům OPVK působilo na fakultě 5 zahraničních výzkumníků a podařilo se zajistit dva zahraniční profesory na částečný úvazek.

V oblasti organizačního a infrastrukturního zajištění stanovil dlouhodobý záměr hlavní cíl:

dosáhnout dislokace v centru města

Tento cíl byl splněn. Dislokace fakulty v centru města je již pevnou součástí všech strategických dokumentů univerzity. Tato dislokace byla navíc potvrzena realizací projektu VaVpl „Centrum pro výzkum společnosti moderní doby,“ díky kterému bylo vybudováno odpovídající laboratorní zázemí pro Oddělení biologické antropologie a pro Katedru archeologie. Dále pak vznikly nové prostory pro Katedru sociologie. S výjimkou dvou kateder tak je nyní fakulta situována podél plánované „akademické“ osy Sedláčkovy ulice.

1.3. Obecná východiska a proměny kontextu vysokého školství pro období 2011 - 2015

Období 2011-15 lze v oblasti vysokého školství charakterizovat jako dobu velké nejistoty, která byla dána zejména absencí stabilního rámce v celostátním měřítku. Pravidla financování, hodnocení vědy a výzkumu, stejně jako stanovování počtu studentů, se zpravidla z roku na rok dramaticky proměňovala, což znemožňovalo jakékoliv dlouhodobé plánování a nastavování stabilizačních mechanismů. Odrazilo se to zejména ve finanční nestabilitě pracovišť fakulty, která se nedokázala dostatečně rychle přizpůsobit přechodu na vícezdrojové financování.

Dalším výrazným problémem, kterému bylo třeba čelit, bylo nejednoznačné legislativní zázemí vysokého školství. Řada nových zákonů, zejména zákon o veřejných zakázkách, ale částečně i novela zákoníku práce, měly bezprostřední dopad na chod vysokých škol. V prvním případě na období téměř dvou let ochromily a v řadě případů v podstatě zastavily každodenní chod fakulty, ve druhém případě s ohledem na rozpory se zákonem o vysokých školách bránily důslednému uplatňování kariérního řádu stejně, jako komplikovaly zapojení akademických pracovníků do projektů.

Zároveň lze ale období 2011-15 charakterizovat jako období velkých příležitostí. Nejistota dotačního financování přiměla fakultu hledat vnější zdroje financování a to zejména v grantové a projektové činnosti. Rozvoj této činnosti, která až do té doby stála v pozadí za činnostmi vzdělávací a publikační, umožnil řadě akademických pracovníků realizovat záměry a aktivity, které by z běžných dotačních zdrojů nebyly financovatelné. Nárůst této aktivity na jedné straně výrazně přispěl k samostatnosti a profesnímu růstu některých akademických pracovníků, na druhé straně řadu z nich odváděl od standardní vědecko-výzkumné a publikační činnosti. Ne všechna pracoviště se dokázala na tento nový přístup přeorientovat a tak rozvoj projektové činnosti přispěl i k rozrůznění jednotlivých kateder. V neposlední řadě rozvoj projektové činnosti s sebou přinesl prudký nárůst administrativní zátěže fakulty.

2. CHARAKTERISTIKA SOUČASNÉHO STAVU

Fakulta je zakořeněna v Západočeském regionu. Je hlavním garantem specializovaného humanitního a společenskovedního vzdělávání v Plzeňském i Karlovarském kraji a ve spádových oblastech krajů Středočeského, Jihočeského a Ústeckého. To je výhodou zejména pro vzdělávací činnost, kdy fakulta stále vykazuje převisy uchazečů a stále si drží svoji dominantní pozici v této oblasti. Stejně tak i pro vědeckovýzkumnou činnost představuje daný region řadu příležitostí zejména s ohledem na profilaci fakulty na výzkum společnosti moderní doby. Dále domácí region nabízí jedinečné příležitosti přeshraniční spolupráce s Bavorskem, Saskem a Rakouskem. Tuto příležitost ale fakulta teprve začíná intenzivněji využívat a rozvíjet. Silná vazba na region může zároveň nést riziko uzavírání, čemuž je třeba se vyvarovat.

Fakulta je oborově různorodá – plní roli, kterou na jiných univerzitách zastávají až tři různě zaměřené fakulty – fakulty filozofické, fakulty humanitních studií a fakulty sociálních věd. Zároveň fakulta zaujímá specifické místo na univerzitě s tradicí a výrazným podílem fakult technických. Obojí představuje pro fakultu výhodu a zároveň riziko. Fakulta byla založena jako Fakulta humanitních studií a převážná většina jejích oborů byla koncipována jako mezioborová studia. Vzájemně obohacující mezioborovost je bezesporu velkou výhodou a není bez zajímavosti, že řada nejzajímavějších vědeckých výsledků vznikla na fakultě na oborovém rozhraní, např. antropologie, archeologie a sociologie. Na druhé straně může ovšem mezioborovost výzkumů i studijních programů svádět k povrchnosti – pěstování (stejně jako studium) řady oborů, může vzbuzovat dojem, že žádný z oborů není pěstován (studován) důkladně. Fakulta ve své minulosti čerpala a hodlá i nadále čerpat z výhod mezioborových překryvů. Obrana před klouzáním po povrchu disciplín spočívá v promyšlených teoretických východiscích a vhodně zvolených metodách interdisciplinárních výzkumných projektů.

Největší ohrožení pro fakultu spatřujeme v nevyjasněné situaci českého vysokého školství a jeho financování, v jehož kontextu jsou humanitně orientované fakulty ohroženější než jiné. Projevuje se to zejména na výši vzdělávací dotace a ve snižování limitu počtu financovaných studentů.

2.1. Věková a kvalifikační struktura FF ZČU

Proměna věkové a kvalifikační struktury fakulty zaznamenala v letech 2011-15 výrazný posun oproti roku 2010. Všechny obory na fakultě mají zajištěnou nezbytnou garanci, třebaže většina oborů zůstává stále závislá jen na jediné osobě. Ačkoliv považujeme celkovou kvalifikační strukturu fakulty za dobrou, jsme si vědomi značné nevyváženosti mezi jednotlivými pracovišti a konkrétní situace se různými způsoby aktivně řeší.

Na Fakultě filozofické ZČU působí k 1. 1. 2016 celkem 118 fyzických akademických pracovníků (91,875 přepočtených), 24 výzkumných pracovníků (8,688 přepočtených) a 36 řešitelů a koordinátorů projektů nebo technickohospodářských pracovníků (20,5 přepočtených). Na fakultě tak je k 1. 1. 2016 zaměstnáno celkem 178 pracovníků (121,063 přepočtených).

V uplynulém období (2011-15) se celkový počet zaměstnanců příliš nezměnil, výrazně se ale snížil **rozdíl mezi počtem fyzických a přepočtených zaměstnanců** (tj. zvýšil se průměrný úvazek).²⁵ To znamená, že stále více zaměstnanců považuje Fakultu filozofickou ZČU za svou domácí instituci. Nejsilněji je tento trend patrný v kategoriích docentů a odborných asistentů, kde je rozdíl mezi oběma hodnotami menší než pětina. V kategorii profesorů se naopak projevuje trend, kdy profesori na fakultě působí buď na celý úvazek, nebo jsou zapojeni jen minimální částí úvazku. Na druhé straně tento nezanedbatelný počet nízkých úvazků a dohod o provedení práce ukazuje, že se fakulta neuzavírá a je otevřená vnější spolupráci.

Další výraznou změnou ve struktuře (nikoliv počtu) zaměstnanců je **poměr mezi počtem akademických a vědeckých pracovníků** (vč. větší části kategorie THP, která zahrnuje i koordinátory projektů).²⁶ Tento trend dokládá, že vzdělávací dotace přestává být výhradním finančním zdrojem fakulty – velká část zaměstnanců má na fakultě částečně akademický a částečně výzkumný úvazek. To umožňuje zachovat i při snižování dotačních zdrojů personální rozmanitost jednotlivých oborů. Zároveň tato skutečnost posiluje propojení výuky s výzkumem.

Obecně lze fakultu charakterizovat jako instituci mladou – pouze 18 akademických nebo vědeckých pracovníků je ve věku nad 60 let, oproti 68 pracovníkům ve věku 30 – 39 let.²⁷ Tato „mladost“ je předností i slabinou fakulty. Fakulta v této mladé nastupující generaci publikačně i projektově aktivních odborných asistentů vidí svou budoucnost a aktivně ji podporuje. Na druhé straně je ale jen přirozené, že členové této skupiny nemají odpovídající akademické hodnosti. Během posledních dvou let se nicméně z této skupiny úspěšně habilitovali 4 akademičtí pracovníci a další habilitace se očekávají.

Skutečnost, že se fakulta při řešení otázky personálního zabezpečení a kvalifikačního růstu obrátila k vlastním zdrojům, s sebou zároveň přináší riziko, na které jsme dosud nepoukazovali. Jedná se o potenciálně limitovaný rozhled zaměstnanců, kteří absolvovali celé studium na naší fakultě a postrádají hlubší, dlouhodobější zkušenosti z jiné akademické instituce(i), ať již domácí nebo zahraniční. ZČU a naše fakulta se jim tak může stát měřítkem akademického všehomíra, což

²⁵ Viz analytická příloha, tabulka a graf č. xy „Přehled kvalifikační struktury v období 2011-15, fyzické počty zaměstnanců“ a tabulka a graf č. xy „Přehled kvalifikační struktury v období 2011-15, přepočtené počty zaměstnanců“.

²⁶ Viz analytická příloha, tabulka a graf č. xy „Přehled kvalifikační struktury v období 2011-15, fyzické počty zaměstnanců“ a tabulka a graf č. xy „Přehled kvalifikační struktury v období 2011-15, přepočtené počty zaměstnanců“.

²⁷ Viz analytická příloha, tabulka a graf č. xy „Přehled kvalifikační struktury v období 2011-15, fyzické počty zaměstnanců“ a tabulka a graf č. xy „Přehled kvalifikační struktury v období 2011-15, přepočtené počty zaměstnanců“.

nutně vede k určité izolovanosti. Pokud by počet takovýchto pracovníků dosáhnul významného počtu, může se fakulta začít uzavírat do sebe a ztratit tak potřebu překračovat hranice vlastního akademického prostředí. Tato skutečnost může vysvětlovat, proč někteří mladší akademici nehledají kontakty vně univerzity a nejsou schopni navázat a systematicky rozvíjet zahraniční spolupráci.

Od svého založení vykazovala fakulta intenzivní spolupráci s pražskými ústavy Akademie věd, ze kterých se také rekrutovala významná část zakládajících členů fakulty. Vzhledem ke snižující se vzdělávací dotaci a očekávanému výpadku financí z projektů na přelomu dvou programových období se však zapojení externistů do života fakulty začíná snižovat. Tento trend vnímáme jako negativní – fakulta má postačující vlastní personální zajištění všech svých oborů a není při jejich realizaci na externistech závislá. Jejich přítomnost na fakultě však přinášela značné obohacení studijních programů i výzkumných záměrů, které bychom nechtěli ztratit. Nástrojem překonání tohoto nedostatku je aktivní podpora mobility zaměstnanců.

2.2. Postavení FF v rámci ZČU v roce 2015

Západočeská univerzita v Plzni se ve všech svých strategických dokumentech a záměrech hlásila a hlásí zejména k tradici technického a přírodovědného zaměření, což je vzhledem k regionu přirozené. FF ZČU tak má zvláštní postavení jediné filozofické fakulty v ČR, která působí na univerzitě společně s fakultami technickými. Z tohoto zvláštního postavení plynou výhody (zejm. jedinečné příležitosti mezioborové spolupráce), stejně jako rizika (nepochopení smyslu a odlišností našich oborů). Navzdory poklesu počtu financovaných studentů se fakultě podařilo udržet vyrovnaný rozpočet, což v prostředí výkonového financování ZČU považujeme za velký úspěch.

Fakulta spolupracuje při realizaci svých oborů pouze se třemi fakultami Západočeské univerzity v Plzni (Fakultou pedagogickou, Fakultou aplikovaných věd a Fakultou ekonomickou). V oblasti vědecko-výzkumné a jiné tvůrčí činnosti spolupracuje zejména s Fakultou aplikovaných věd a s Výzkumným centrem Nové technologie.

Fakulta je vedle FPE stále největší fakultou co do počtu studentů i co do zájmu uchazečů.²⁸ V kvalitativních ukazatelích figuruje fakulta bez výrazného odstupu za technickými fakultami v rámci ZČU. Společně s FAV je naše fakulta jediná, která v kvalitativních ukazatelích roste.²⁹

Z těchto důvodů považujeme postavení fakulty v rámci ZČU za stabilní a fakultu řadíme k úspěšným fakultám v rámci ZČU. Tuto skutečnost se nám však na univerzitě nedaří úspěšně prezentovat. Navzdory svým úspěchům bývá Filozofická fakulta v rámci ZČU vnímána spíše jako

²⁸ Viz analytická příloha, tabulka a graf č. xy „Vývoj počtu studentů na ZČU v období 2011-15“ a tabulka a graf č. xy „Vývoj počtu uchazečů na ZČU v období 2011-15“.

²⁹ Viz analytická příloha, tabulka a graf č. xy „Vývoj rozpočtu – srovnání s fakultami ZČU“, objem ukazatele K a Institucionální podpory a tabulka a graf č. xy „Hodnocení VaV – srovnání s fakultami ZČU“

problematická a je tradičně řazena k těm slabším. Skutečnost, že FF byla schopna obhájit svou pozici sebevědomé a soběstačné fakulty, a to navzdory tomu, že současné mechanismy financování i strategické dokumenty ZČU vyznívají spíše ve prospěch fakult technického a přírodovědného zaměření, nebyla nikdy reflektována jako její úspěch.

2.3. Srovnání FF ZČU s ostatními filozofickými fakultami v ČR

FF ZČU vznikla jako čtvrtá filozofická fakulta v České republice. Toto postavení si udržuje nejen co do stáří, ale i co do kvalitativních a kvantitativních ukazatelů, kdy následuje hned po tradičních fakultách v Praze, Brně a Olomouci. Svým zaměřením jak studijních oborů, tak i výzkumných aktivit je k ostatním filozofickým fakultám komplementární tím, že pěstuje obory buď interdisciplinární, nebo naopak obory úzce profilované. Díky tomu se necítí být ostatním filozofickým fakultám přímým konkurentem.

V oblasti vzdělávací činnosti má fakulta oproti ostatním filozofickým fakultám celou řadu výhod. Především zaujímá jednu z největších spádových oblastí, takže ve srovnání s ostatními fakultami ji demografický pokles zasáhl nejméně. Dále nabízí nejen tradiční akademické, ale i profesně orientované obory, které se těší značnému zájmu uchazečů. V hodnocení AK ČR je fakulta hodnocena jako nejlepší ze šesti „regionálních“ filozofických fakult, tedy se umísťuje za tradiční FF UK, FF MU a FF UPOL.³⁰ Problém uplatnitelnosti absolventů ve srovnání s ostatními filozofickými fakultami není tak výrazný, jako tomu je při srovnání s technickými fakultami v rámci univerzity.³¹

Ve vědecko-výzkumné činnosti FF potvrdila svou pozici výzkumně orientované fakulty. V hodnocení RIV je fakulta dlouhodobě na čtvrtém místě v pořadí filozofických fakult (za UK, MU a UPOL), a to bez ohledu na změny metodiky hodnocení.³² Je jedinou filozofickou fakultou v ČR, která má výrazný podíl aplikovaných výsledků a budující ve III. pilíři. I v ostatních kvalitativních ukazatelích (podíl na institucionální podpoře a počet řešených projektů)³³ tuto pozici ve srovnání s ostatními filozofickými fakultami potvrzuje.

Ačkoliv toto hodnocení vyznívá jednoznačně pozitivně v absolutních číslech, v číslech relativních (přepočteno na 1 zaměstnance) už toto její hodnocení tak jednoznačně nevyznívá (rozdíly ve výkonech jednotlivých kateder). Ačkoliv se tímto přepočtem výrazně snižuje její odstup za tradičními velkými fakultami, stejně tak se snižuje její náskok vůči ostatním regionálním

³⁰ Viz Zpráva o hodnocení FF ZČU v Plzni z února 2015

³¹ Viz analytická příloha, tabulka a graf č. xy „Srovnání nezaměstnanosti absolventů filozofických fakult“

³² Viz analytická příloha, tabulka a graf xy „Hodnocení VaV v období 2011-15 – srovnání s ostatními filozofickými fakultami“

³³ Viz analytická příloha, tabulka a graf č. xy „Hodnocení VaV v období 2011-15 – srovnání s ostatními filozofickými fakultami“ a tabulka a graf č. xy „Podíl na ukazateli K a Institucionální podpoře – srovnání s ostatními filozofickými fakultami“

fakultám. V počtu RIV bodů na zaměstnance tak dosahuje průměrného postavení.³⁴ Naopak v projektové činnosti si tuto pozici obhájí.

2.4. Vzdělávací činnost FF ZČU v období 2011-15

FF ZČU dosáhla po období živelného růstu a poté po období restrukturalizace stavu, kdy má stabilizované a jasně profilované obory. S tím souvisí i dokončená restrukturalizace studijních plánů zejména s ohledem na ECTS, požadavky vnějšího prostředí na absolventy a s ohledem na mezinárodní mobilitu. Dalším úspěchem je stabilizace personálního obsazení výuky a zajištění nezbytných garancí. Tato opatření zajišťují uchování oborů na fakultě, ne vždy ale zaručují jasnou perspektivu do budoucnosti. Jsme si vědomi zejména nevyrovnanosti personálního zajištění mezi jednotlivými pracovišti. Jako hlavní riziko pak vnímáme závislost většiny oborů pouze na jedné osobě s akreditačním potenciálem.

2.5. Postavení FF ve VaV v období 2011-15

Vědecko-výzkumná profilace fakulty je doložena hodnocením její publikační činnosti (měřeno dle RIV), objemem projektové činnosti i mírou úspěšnosti projektových žádostí. Jasná orientace na VaV však bohužel není reflektována všemi pracovišti, a to jak v oblasti projektové a grantové činnosti, tak i v oblasti publikační. Jako hlavní riziko dalšího úspěšného vývoje vidíme nevyvážený mezinárodní rozměr vědecko-výzkumné činnosti na úrovni jednotlivých pracovišť. Ačkoliv zahraniční publikace se v poslední době staly standardem, stále není v činnosti všech kateder zakotvena pravidelná mezinárodní výzkumná spolupráce, a to jak publikační, tak projektová. Rovněž vnímáme jako nedostatek, že fakulta nedokázala plně rozvinout potenciál smluvního výzkumu.

2.6. Studentské a akademické mobility

Fakulta filozofická je na Západočeské univerzitě v Plzni fakultou s největším počtem bilaterálních smluv a s největší výjezdovou i příjezdovou mobilitou studentů. Realizuje jeden navazující magisterský obor double degree a hodlá tímto způsobem rozšířit akreditaci dalších existujících oborů. Standardní součástí všech oborů jsou povinně volitelné předměty vyučované v cizím jazyce. Na čtyřech katedrách působí jako řádní (interní) akademičtí pracovníci zahraniční odborníci nebo rodilí mluvčí vyučující jazyky. Jako součást Západočeské univerzity v Plzni splňuje fakulta standardy ECTS Labels – studijní plány vyhovují mezinárodním standardům kreditního systému a stejně tak náležitosti jednotlivých předmětů. Přesto otázku internacionalizace vnímáme jako slabou stránku fakulty.

³⁴ Viz analytická příloha, tabulka a graf č. xy „Přepočtený výkon v kvalitativních ukazatelích – srovnání s ostatními filozofickými fakultami“

Na straně **výjezdové mobility** tomu tak je zejména s ohledem na výraznou disproporci mobility studentů jednotlivých oborů. Zatímco v případě oboru Cizí jazyky pro komerční praxi nebo Blízkovýchodní studia je mobilita standardní součástí studia, v případě jiných oborů je naopak spíše výjimkou.

Na straně **příjezdové mobility** považujeme jako zásadní nedostatek fakt, že se nedaří přijíždějící zahraniční studenty začlenit do řádné výuky s běžnými studenty, a to i navzdory tomu, že ve všech oborech jsou předměty vyučovány v cizím jazyce. Zahraniční studenti tak jsou vyučování zvlášť a efekt interakce s našimi studenty se vytrácí. Navíc, právě příjezdy zahraničních studentů ukazují, jak je fakulta i univerzita nedostatečně připravena na rozsáhlejší mezinárodní spolupráci, a to zejména po stránce organizační a infrastrukturní.

Nevyhovující je rovněž **mobilita akademických pracovníků**. Tato skutečnost je dána poměrně velkou pedagogickou zátěží a skutečností, že možnosti mobilitních programů (Erasmus) jsou v oblasti učitelské na ZČU omezené. Většina akademických pracovníků tak nemá dostatečnou zkušenost s mezinárodním vzdělávacím i výzkumným prostorem, protože může vyjíždět jen na konference a krátkodobé pobyty.

Nedostatečná internacionalizace se tak odráží i do vědecko-výzkumné činnosti. Fakulta nemá stěžejního zahraničního partnera, ale množství partnerů podle preferencí jednotlivých pracovišť. Mezinárodní spolupráce se tak převážně odvíjí od individuálních kontaktů, nikoliv institucionálně.

3. RÁMEC DLOUHODOBÉHO ZÁMĚRU FF ZČU

Dlouhodobý záměr fakulty vychází z dlouhodobého záměru univerzity. Její cíle jsou tedy formulovány v návaznosti na cíle univerzity a jsou jejich rozvinutím.

Mise Západočeské univerzity v Plzni

Chceme být univerzitou moderní a perspektivní, která si správně vymezila pozici ve vysokém školství a je v rámci ní úspěšná, výrazná a jedinečná. Hlásíme se k tradici kvalitní technické vysoké školy a současně usilujeme o to, abychom byli uznáváni i jako prosperující otevřená multioborová univerzita, která zodpovědně plní svou odbornou i celospolečenskou roli. Západočeská univerzita v Plzni má svou nezaměnitelnou identitu a klade důraz na to, aby byla stabilní a vyváženou institucí, jež cílevědomě realizuje svou dlouhodobou strategii.

Krédo ZČU zní: „Stojíme za hodnotami, které ob stojí v měnícím se světě.“

Klíčové cíle Dlouhodobého záměru ZČU

1) Kvalita a relevance

Prosadit kulturu kvality do veškerých činností univerzity, tj. do činnosti vzdělávací, výzkumné a umělecké, servisní i do oblasti partnerství s vnějšími subjekty. Kvalitu chápeme ve vztahu k jasně stanoveným a relevantním cílům.

2) Internacionalizace a otevřenost

Podpořit účelnou internacionalizaci veškerých činností univerzity. Internacionalizaci chápeme jako významnou podmínku otevřenosti univerzity k lidem, idejím a hodnotám.

3) Partnerství a diverzita

Rozvíjet v rámci veškerých činností univerzity oboustranně prospěšná partnerství na úrovni regionální, národní i mezinárodní. Ustavená partnerství přinesou hlubší diverzitu v oblasti studijní nabídky, tvůrčí činnosti i sociální mobility.

FF ZČU vnímá pro svůj další rozvoj jako klíčové zejména cíle relevance a internacionalizace. Prosazení kvality všech činností fakulty považujeme za samozřejmou povinnost. Otevřenost, partnerství a diverzitu pak vnímáme jako důsledek relevance.

Internacionalizace je pro fakultu klíčovým cílem pro příští období. Jsme přesvědčení, že bez důsledné internacionalizace nemůže fakulta obhájit svou pozici v rámci ZČU ani mezi dalšími fakultami obdobného zaměření v ČR. V delším časovém horizontu pak bez internacionalizace neobhájíme ani vlastní existenci.

Relevance studijních oborů i výzkumných záměrů fakulty je závazkem fakulty zejména vůči vnějšímu prostředí, studentům, regionu a partnerům. Bez naplnění relevance zůstane fakulta vůči vnějšímu prostředí izolovanou a závislou jen na stále se snižujících centrálních zdrojích financování. Teprve zohledněním požadavků vnějšího prostředí ve vzdělávací činnosti i výzkumných záměrech může fakulta zůstat úspěšnou a životaschopnou. A v dalším kroku pak může naplnit i ostatní cíle Dlouhodobého záměru ZČU, kterými jsou otevřenost, partnerství a diverzita.

Konkrétní plnění jednotlivých indikátorů Dlouhodobého záměru ZČU Fakultou filozofickou z těchto cílů plynoucích je uvedeno v příloze č. 3.

4. STRATEGIE ROZVOJE FAKULTY FILOZOFICKÉ ZČU V PLZNI PRO OBDOBÍ 2016-20

4.1. KLÍČOVÉ CÍLE FAKULTY FILOZOFICKÉ ZČU V PLZNI PRO OBDOBÍ 2016-20

Pro období 2016-20 si fakulta v návaznosti na cíle Dlouhodobého záměru ZČU stanovila čtyři klíčové cíle, které jsou průřezové napříč jejími činnostmi – vzdělávací, výzkumnou a třetí rolí:

Internacionalizace

Ukotvení v regionu

Oborová různorodost

Identifikace a otevřenost

Internacionalizací rozumíme důraz na mezinárodní kontext všech činností fakulty. Rozumíme tím vytvoření podmínek pro systematickou mezinárodní spolupráci ve všech činnostech – vzdělávací, výzkumné i další tvůrčí činnosti. V návaznosti na aktivity předchozího období fakulta vstupuje do evropského vzdělávacího i výzkumného prostoru a vytváří si v něm pevnou pozici. Hlavní cíl spatřujeme v dlouhodobém ukotvení stávající mezinárodní spolupráce, která byla iniciována individuálními aktivitami a jejím dobudování tak, aby získala institucionální charakter, a to na úrovni fakulty i všech kateder. Takto vymezenou internacionalizaci vnímáme jako hlavní úkol fakulty pro příští období.

Ukotvením v regionu rozumíme využití příležitostí, které fakultě nabízí její umístění v západočeském regionu a blízkost regionů přeshraničních. Tuto značnou konkurenční výhodu fakulta stále nedokáže soustavně využívat. Náš region nabízí v kontextu celofakultního zaměření na *Formování společnosti moderní doby* jedinečná témata, která jsou relevantní a atraktivní v mezinárodním výzkumném prostředí. Zároveň se jedná o region připravený k přeshraniční spolupráci, pokud nabídka oborů a výzkumných témat fakulty bude odpovídat jeho potřebám. V neposlední řadě vnímáme umístění v regionu jako závazek fakulty, která by měla přispívat v rámci své specializace k jeho rozvoji. Spádová oblast fakulty je dostatečně velká a nabízí celou řadu oblastí spolupráce a partnerství, které jsme dosud nedokázali plánovitě využívat. Fakulta proto bude podporovat výzkum regionálních témat, ukotvených ovšem v širším mezinárodním kontextu, hledat relevanci oborů pro potřeby regionu a spolupracovat se státními, veřejnými institucemi i s privátním sektorem v regionu. Regionem tu není míněna Plzeň ani Plzeňský kraj, ale celé západní Čechy s přesahy do přilehlého pohraničí v sousedním Bavorsku.

Fakulta je **oborově různorodou** s širokým spektrem oborů od akademických po profesní a s velmi různorodým zaměřením. Plní roli, kterou na jiných univerzitách zastávají tři fakulty – filozofické, humanitních studií a společenských věd. Jsme přesvědčeni, že fakulta by si měla tuto heterogenitu udržet, protože interdisciplinární přesahy oborů i odlišné způsoby uvažování představitelů humanitních a sociálně-vědních disciplín představují významnou komparativní výhodu, se kterou se od založení fakulty učíme zacházet. Podobně jako pěstované obory jsou diverzifikovaná i pracoviště fakulty, která kladou odlišný důraz na jednotlivé druhy výzkumné činnosti (základní/aplikovaný/smluvní výzkum), publikační aktivity nebo třetí roli. S ohledem na diverzifikaci ve financování vysokých škol a na nejasnosti ohledně budoucí strategie politických elit v oblasti vysokého školství je tato vnitřní rozmanitost výhodou. Fakulta bude i nadále pěstovat obory akademické i profesní, realizovat základní, aplikovaný i smluvní výzkum a vyvíjet různorodě orientovanou publikační ale i další tvůrčí činnost. Společným jmenovatelem těchto aktivit však musí být důraz na mezinárodní spolupráci a mezinárodní impakt výstupů. Oborová různorodost fakulty ovšem vyžaduje rovněž vysokou míru tolerance mezi obory s odlišnou povahou a pracovišti s odlišnou strategií. Tolerancí není míněna finanční solidarita, ale respektování rozmanitých teoretických východisek, metodických přístupů jednotlivých oborů, ale i odlišností v hodnotové orientaci a vnímání okolního světa.

Identifikací rozumíme ztotožnění se studentů, akademických i vědecko-výzkumných pracovníků s fakultou, ale také s univerzitou tak, aby pro ně byla přirozeným akademickým domovem, kde nacházejí výborné podmínky pro vzdělávání, mohou odborně růst, realizovat své badatelské záměry a angažovat se v oblasti třetí role. S tím souvisí i záměr **otevřenosti** fakulty i **vzájemné otevřenosti** jejích pracovišť. Fakulta i její katedry se v posledních letech začaly uzavírat a opevňovat se v obranných pozicích reagujících na rostoucí pocit ohrožení. Bylo to způsobeno přechodem od extenzivního růstu fakulty k novým vnějším podmínkám charakterizovaným výrazným poklesem směrných čísel oborů FF (dopad na FF v rámci ZČU byl mnohem výraznější než na FF jiných univerzit v ČR; od roku 2010 došlo k poklesu o polovinu), dále dlouhým úsilím o prosazení představy akademické obce o dislokaci fakulty v rámci ZČU, zpochybňováním smyslu našich oborů (např. zdůrazňování počtu krátkodobě nezaměstnaných absolventů bez ohledu na další ukazatele) a podceňování úlohy humanitních a společensko-vědních disciplín v prakticistně zaměřeném prostředí, které obvykle postrádá měřítko *longue temps durée*. Úkolem pro příští období je vyrovnat se s těmito okolnostmi a přesvědčit vnější prostředí o smyslu našich oborů a nenahraditelnosti mise filozofické fakulty v regionu i v širším kontextu. Otevřenost FF úzce souvisí také s prosazováním důvěry a otevřenosti v rámci celé ZČU.

4.2. IDEA, MISE A VIZE FF ZČU PRO OBDOBÍ 2016-20

V dlouhodobém záměru na období 2016 – 2020 vycházíme z ideje a vize Fakulty filozofické Západočeské univerzity v Plzni, jak byla představena v předchozím období (*Dlouhodobý záměr 2011 – 2015*). Fakulta nejen rozšiřuje vzdělanost v humanitních a sociálně vědních oborech jako je antropologie, archeologie, filologie, filozofie, historie, mezinárodní vztahy a politologie, sociologie a teritoriální studia, ale přispívá také k humanizaci prostředí a kulturnímu rozvoji regionu. Zároveň fakulta představuje v rozsáhlé oblasti západních Čech, zahrnující Plzeňský a Karlovarský kraj, jedinečné humanitně a společensko-vědně zaměřené výzkumné centrum, které prostřednictvím svých disciplín umožňuje pochopit minulost a současnost regionu, včetně dlouhé tradice jeho vazeb k sousednímu Bavorsku. Vedle toho fakulta badatelsky překračuje svoje ukotvení v regionu, a to výzkumnými aktivitami zaměřenými na širší evropská témata, ale zasahuje také na další kontinenty, jako je především Blízký východ a Afrika.

Nadále hodláme rozvíjet výzkumné téma, které nabídlo jednotlicí rámec značné části badatelských aktivit všech pracovišť, kterým je **společnost moderní doby a její formování**, vymezené v předchozím Dlouhodobém záměru:

„Hledání kořenů a příčin složitých struktur, utvářejících a ovlivňujících společnost dneška i doby nedávné a pochopení jejích problémů, nás nutně přivádí ke studiu jednotlivých etap vývoje v posledních dvou staletích. Plzeň a západ Čech navíc nabízí jedinečný regionální rámec, do něhož se s mimořádnou intenzitou otiskly všechny významné historické procesy, které poznamenaly naše okolí, naše nedávné předky i nás samotné, ať již se jedná o průmyslovou revoluci v 19. století, složitou národnostní skladbu oblasti, nacionalismus vedoucí v důsledku k vysídlení velké části regionu a diskontinuitě v mnoha aspektech dalšího vývoje, dopady obou světových válek i obou totalit, krátkodobou přítomnost americké armády a popírání této události, důsledky polohy při železné oponě v době studené války i vliv blízké hranice v době překotného rozvoje po roce 1989. Takto koncipovaný badatelský program, prostorově vymezený nejen českou kotlinou, ale širším středoevropským kontextem, umožňuje zformulovat diachronní a synchronní výzkumná témata, která se budou doplňovat i protínat. Jejich vějíř se rozevírá od materiálního života a artefaktuální složky společnosti, dějin průmyslu a technologií, přes sociální a kulturní procesy a systémy až po umění, vědu a filozofii. Zvláštní pozornost bychom měli věnovat temným a nepohodlným stránkám dědictví doby vzdálenější, nedávné i palčivým problémům současnosti, které jsou z opatrnosti či obav přecházeny badatelským mlčením. Může se jednat např. o různé formy kolaborace s totalitními režimy, projevy národnostní nesnášenlivosti a „třídní“ nenávisti a v dnešní době pak kupř. prorůstání politických a hospodářských mocenských struktur nebo devastující dopady různých forem korupce. Takové badatelské směřování, které se zároveň promítne do vzdělávacích aktivit, fakultu vymezí nejen vůči vnějšímu akademickému prostředí, ale nabídne také atraktivní motivaci uchazečům o studium.“

Studium současné společnosti reaguje na **aktuální společenské výzvy** a může nabídnout odpovědi na palčivé otázky a obavy dneška, kterým musíme čelit. Náleží sem témata spojená s komplexem politických, společenských, kulturních i ekonomických změn v Českých zemích po roce 1989, ovšem vzhledem k oborovému zaměření některých pracovišť fakulty můžeme přispět také k hledání příčin a souvislostí závažných problémů dnešního světa, a to nejen v širším evropském kontextu, ale také na Blízkém východě a v Africe. Druhý okruh společenských výzev je spojen s překotným technickým a technologickým rozvojem posledních desetiletí, které s sebou přináší tzv. čtvrtá průmyslová revoluce. Vzniká nutnost proměny pohledu na člověka a jeho postavení ve světě (transhumanismus, umělá inteligence, kognitivní vědy a neurovědy) a s nimi spojené nové hodnoty a dilemata, např. v oblasti etiky vědeckého výzkumu a využití jeho výsledků (medicína, genetika, informační technologie). Dochází ovšem také k dříve nepředstavitelnému zkracování intervalů, které oddělují převratné technologické inovace zasahující do každodenního života (nové materiály, komunikační technologie, sociální sítě apod.) a společnost přestává uvažovat v delší časové perspektivě. Permanentní změny prostupující každodenní život tak nahradily dlouhodobou perspektivu trvání charakteristickou pro vývoj v předchozích staletích a tisíciletích.

Nově v rámci studia moderní společnosti klademe důraz na **studium kulturního dědictví**, které představuje jednu z nejdůležitějších komponent středoevropské i regionální identity, zahrnující jak duchovní kulturu, tak i hmotnou, artefaktuální složku. Z nehmotného kulturního dědictví se hodláme zaměřit zejména na problematiku kolektivní paměti (paměti), identit, kulturních a jazykových tradic nebo socio-kulturní paměti, které pozvolna mizí. Z hmotného odrazu kulturního dědictví se soustředíme na oblast formování a proměn kulturní krajiny, jejích komponent a stavebního prostředí, včetně objektů a areálů spojených s totalitními režimy a konflikty moderní doby. Na pomezí obou složek se nachází industriální dědictví zahrnující existující i zanikající industriální odvětví, technologické postupy, řemesla a profese spojené s regionem.

Vedle toho fakulta podporuje další výzkumná zaměření, která přinesla výstupy oceňované v domácím i zahraničním prostředí. Řadí se sem archeologie pravěku a středověku, blízkovýchodní bádání a afrikanistika, antická a časně novověká filozofie, filozofie a dějiny vědy a techniky a v neposlední řadě biologická antropologie.

4.3. VĚDECKÁ A VÝZKUMNÁ ČINNOST

Výchozí stav:

Fakulta dosáhla stavu, kdy polovina její dotace je získávána díky kvalitativním ukazatelům vázaným na výzkumnou činnost. Rovněž grantová činnost tvoří nemalou část jejích finančních prostředků. Výsledky publikační činnosti jsou na odpovídající úrovni. Na fakultě jsou ale stále pracoviště bez výrazné výzkumné a publikační činnosti. Nedaří se naplnit ambici smluvního výzkumu. Nedaří se získat významný mezinárodní grant, nicméně na fakultě se konstituují týmy s mezinárodní ambicí a několik takových projektů bylo podáno.

Cílový stav:

Fakulta se úspěšně zapojila do mezinárodního výzkumného prostoru, což je patrné zejména na pravidelné mezinárodní spolupráci (mezinárodní projekty, publikace v mezinárodní spolupráci, zahraniční citace) a na přítomnosti zahraničních odborníků ve výzkumných týmech na FF ZČU stejně jako v účasti našich odborníků v týmech zahraničních. V hodnocení VaV v kontextu ČR si fakulta udržela svojí pozici a její výstupy jsou hodnoceny jako nadprůměrné. Získala několik excelentních výsledků, udržela si nadprůměrnou úspěšnost v grantových soutěžích. Pracovníci fakulty pravidelně publikují v prestižní odborných časopisech a externích, zejména zahraničních vydavatelstvích. Významný podíl ve výzkumných tématech tvoří témata zaměřená na specifickou problematiku regionu a tento výzkum dosahuje mezinárodní úrovně. Fakulta systematicky spolupracuje s výzkumnými a kulturními institucemi v regionu. Fakulta rozvinula smluvní výzkum. Samostatná pozornost je věnována rozvoji interdisciplinárních výzkumných projektů. Fakulta je respektovanou součástí ZČU, což se odráží v pravidelné projektové spolupráci.

Metody dosažení cílového stavu:

Dosažení stanovených cílů je přímo závislé na individuální práci jednotlivých akademických pracovníků. Mezinárodní rozměr jejich vědecko-výzkumné práce bude zapracován do kariérního řádu, zároveň budou vytvořeny odpovídající motivační nástroje. Fakulta bude v rámci ZČU aktivně vyžadovat vytvoření (administrativních a legislativních) podmínek pro mezinárodní spolupráci. Fakulta bude i nadále usilovat o udržení Vydavatelství ZČU, stejně jako prosazovat publikační nezávislost (možnost publikace v externích vydavatelstvích). Prostředky na rozvoj těchto aktivit budou hledány v rámci projektů IP a OP VVV, popř. z dalších projektových zdrojů.

Indikátory dosažení cílového stavu:	Jednotka	2015	2020
Počet výzkumných týmů mezinárodního významu ³⁵	počet/rok	1	3
Počet projektů v mezinárodní spolupráci ³⁶	počet/období	0	3
Počet výsledků v mezinárodním spoluautorství ³⁷	podíl	3%	8%
Podíl zahraničních citací ³⁸	podíl	1%	5%
Počet zahraničních odborníků, postdoků a hostujících výzkumníků zapojených do výzkumných projektů ³⁹	počet/rok	3	10
Právo habilitačního řízení	počet	1	3
Objem smluvního výzkumu ⁴⁰	objem/obd.	3mil.	10mil.
Počet regionálních partnerů (orgány veřejné a státní správy, výzkumné a kulturní instituce) zapojených do výzkumných projektů FF ZČU ⁴¹	počet	5	30
Počet přeshraničních partnerství (výzkumných) ⁴²	počet	0	6

³⁵ Tým mezinárodního významu – členové týmu se účastní výzkumu zahraničních institucí, mají publikace v mezinárodním spoluautorství, mají zahraniční citace, tým je navázán na výzkumný studijní program.

³⁶ Projekt řešený ve spolupráci se zahraničním partnerem (smlouva o partnerství, samostatné rozpočty), nejedná se pouze projekty Horizon 2020.

³⁷ Podíl článků se zahraničním spoluautorem ze všech publikací FF ZČU s více autory (80% našich publikací má 1 autora). Zohledňuje jen RIV publikace. Zahraničním spoluautorem je zaměstnanec zahraniční univerzity nebo vědecko-výzkumné instituce, popř. badatel s trvalým bydlištěm mimo území ČR, a to i v případě, že krátkodobě působil na ZČU (dohoda).

³⁸ Neexistuje jasně definovaná metrika zejména pro české citace. Současná hodnota je stanovena na základě počtu citací uvedených v životopisech akademických pracovníků sestavených pro návštěvu účelové skupiny Akreditační komise ČR v září 2014 a je tedy založená na osobním sledování vlastních citací jednotlivými akademickými pracovníky. V rámci aktualizace Dlouhodobého záměru bude nejspíše v roce 2017 stanovena jednoznačnější metrika a popř. upravena cílová hodnota.

³⁹ Zahraniční odborník s pracovní VaV smlouvou nebo DPČ delší než 1 měsíc na výzkumném projektu.

⁴⁰ Jedná se o indikátor, jehož metrika není jednoznačně stanovena. Jedná se o objem financí získaných na základě veřejné zakázky nebo objednávky (nikoliv grantové soutěže). Zejména se jedná o archeologické záchranné výzkumy, sociologické, politologické nebo antropologické výzkumy na zakázku, popř. o expertní posudky. Objem prostředků získaných v jednotlivých letech smluvním výzkumem nevykazuje stabilní trend, má rozkolísané hodnoty. Proto bude sledován kumulativně za celé období.

⁴¹ Počet institucí z Plzeňského a Karlovarského kraje, které jsou oficiálními partnery konkrétních výzkumných projektů (partnerská smlouva, samostatný rozpočet) nebo instituce, se kterými probíhá pravidelná výzkumná spolupráce na základě bilaterální smlouvy.

⁴² Počet institucí z přeshraničních regionů, které jsou oficiálními partnery konkrétních výzkumných projektů (partnerská smlouva, samostatný rozpočet) nebo instituce, se kterými probíhá pravidelná výzkumná spolupráce na základě bilaterální smlouvy.

4.4. VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

Výchozí stav

FF zajišťuje vzdělávání na bakalářském a navazujícím magisterském stupni ve 12 oborech v 10 studijních programech. Ve všech těchto oborech je zajištěna garance nejméně jedním habilitovaným pracovníkem. S výjimkou studijního programu Humanitní studia je jasná návaznost oborů mezi oběma stupni. Není dobudován navazující magisterský stupeň všech filologických oborů. Doktorské studium je realizováno zatím pouze v 5 studijních programech. Habilitační řízení je možné realizovat v oboru Teorie a dějiny vědy a techniky. V kombinované formě studuje pouze 20% studentů navzdory přetrvávajícímu vysokému zájmu o tuto formu studia. Poměr bakalářských a magisterských studentů se snížil z 3:1 na 2:1. Objem výjezdové i příjezdové mobility dosáhl uspokojivých hodnot, podařilo se rozvinout pravidelné mobilitní výměny celých skupin a tím celý proces mobilit zefektivnit. Postupně se zvyšuje počet doktorandů na zahraničních stážích. Fakulta se dlouhodobě potýká s poměrně vysokou krátkodobou nezaměstnaností absolventů.

Cílový stav

Fakulta nabízí vyvážené portfolio akademických i profesních oborů. Udržela plnou škálu tradičních, společenskovědních, všeobecně vzdělávacích i profesních oborů. Garance oborů není závislá pouze na jednom odborníkovi. Je dobudován navazující magisterský stupeň nejméně pro dva obory filologických kateder. Je akreditováno doktorské studium v programu sociologie, blízkovýchodní studia a filosofie. Fakulta získala habilitační právo v programu archeologie a historie. Část oborů fakulty je realizována v mezinárodní spolupráci. Mobilita je standardní součástí studia: mobilitu v délce min. 1 měsíce realizuje 25% studentů bakalářského, 50% studentů magisterského studia, 100% doktorandů v prezenční formě studia a většina doktorandů v kombinované formě studia a to na zahraniční univerzitě nebo výzkumné instituci. Na fakultě studuje 5% zahraničních studentů. Na každém oboru vyučují zahraniční odborníci. Je prohloubena relevance oborů pro potřeby regionu – bakalářské obory jsou uzpůsobeny potřebám trhu práce, v tématech bakalářských a diplomových prací figurují regionální výzkumná témata. Nedílnou součástí studijních plánů je praktická výuka, popř. stáže studentů u budoucích zaměstnavatelů (zejména na bakalářské, popř. magisterské úrovni). Existuje systém systematické podpory uplatnitelnosti absolventů. Na druhé straně je výuka těsně propojena s výzkumem a studenti jsou pravidelně zapojováni do vědecko-výzkumné činnosti fakulty a do řešení projektů (zejména na magisterské a doktorské úrovni). Pro výuku je zajištěna odpovídající infrastruktura (modernizace stávajících prostor, zajištění odpovídajícího vybavení a technologií).

Metody dosažení cílového stavu:

Hlavním nástrojem dosažení cílového stavu je organizační zajištění internacionalizace studia a restrukturalizace studijních plánů s ohledem na relevanci jednotlivých oborů. Aktivity směřující k dosažení těchto cílů budou financovány zejména projektově – organizační zajištění internacionalizace studia z prostředků IP; restrukturalizace studijních plánů s ohledem na potřeby trhu z prostředků Vnitřní soutěže a částečně OP VVV; propojení výuky s výzkumem zejména z prostředků OP VVV, popř. vnitřní soutěže.

Zvláštní pozornost bude věnována výzkumu uplatnitelnosti absolventů a implementaci výsledků těchto projektů do prostředí fakulty. Tyto aktivity bude fakulta realizovat ve spolupráci se ZČU i dalšími univerzitami. Nástrojem pro realizaci tohoto výzkumu budou projekty IP, centralizované rozvojové projekty, případně projekty OP VVV.

Indikátory dosažení cílového stavu:	Jednotka	2015	2020
Počet studijních oborů realizovaných v mezinár. spolupráci	počet/rok	1	4
Podíl zahraničních studentů ⁴³	podíl	2%	5%
Příjezdová mobilita	počet/rok	20	40
Počet zahraničních akadem. prac. s vědeckou hodnotí ⁴⁴	počet/období	4	10
Počet zahraničních hostujících profesorů/přednášejících ⁴⁵	počet/rok	8	20
Počet zahraničních mimořádných profesorů ⁴⁶	počet	3	10
Počet doktorských oborů	počet	5	7
Počet oborů se stážemi u budoucích zaměstnavatelů	podíl	3	7
Existuje systém podpory uplatnitelnosti absolventů	stav	ne	ano
Podíl studentů zapojených do realizace projektů	podíl	12%	20%
Podíl kvalifikačních prací s regionálními tématy	podíl	12%	25%
Podíl studentů bakalářských a magisterských oborů realizujících mobilitu v délce min. 1. měsíc ⁴⁷	podíl	7/13%	25/50%
Podíl studentů doktorských oborů v prezenční formě studia ⁴⁸ realizujících mobilitu v délce min. 1. měsíc	podíl	36%	100%

⁴³ Cizí státní příslušníci (kromě Slovenska) studující v akreditovaných studijních programech FF ZČU.

⁴⁴ Cizí státní příslušník, který získal vzdělání v zahraničí nebo před svým působením na ZČU působil alespoň 1 rok na zahraniční univerzitě nebo výzkumné instituci.

⁴⁵ Zahraniční akademik, který jednorázově přednáší v rámci vyučovaných kurzů. Cílem je dosáhnout stavu 2 zahraniční přednášející/katedra/rok

⁴⁶ Zahraniční akademik/profesor, který není stálým zaměstnancem ZČU, ale pravidelně (každoročně, obrok) vyučuje celý kurz (obvykle blokově). Cílem je dosáhnout stavu 1 mimořádný zahraniční profesor/katedra/rok

⁴⁷ Podíl počtu studentů bakalářského resp. navazujícího magisterského studia, kteří v daném roce absolvovali zahraniční studijní stáž v délce alespoň jednoho měsíce, ku počtu všech studentů dané etapy

⁴⁸ Podíl absolventů doktorského studia, kteří během svého studia realizovali alespoň jednu zahraniční stáž v délce min. jeden měsíc (v roce 2015 absolvovalo 22 doktorandů, z nich 8 realizovalo během svého studia měsíční stáž).

4.5. DALŠÍ TVŮRČÍ ČINNOST A TŘETÍ ROLE UNIVERZITY

V rámci debat o tzv. třetí roli univerzit je zvykem hovořit zejména o přesahu jejich působnosti směrem k průmyslu a ke službám. V této souvislosti se zdůrazňuje především (třetí) role technických a přírodovědných fakult, ústavů a center, které mají potenciál vyvíjet inovace využitelné v podnikatelském sektoru a vytvářet tak zisk. Třetí roli lze však uchopit širěji jako jakékoliv aktivity univerzit zasahující do mimoakademického prostředí. Do takto pojaté třetí role pak spadají nejenom komerční výzkumy a inovace, ale i výzkumy řešené ve spolupráci s neziskovými organizacemi, státní správou, samosprávou či lokálními komunitami, popularizační aktivity různého druhu (výstavy, filmová tvorba, veřejné přednášky), veřejná vystoupení akademiků (publicistika) a účast jejich pracovišť na veřejném životě v lokálním, regionálním i celostátním kontextu nebo podpora angažovaného studentského života. Právě v těchto oblastech vnímáme možnosti rozvoje Fakulty filozofické.

Výchozí stav

V současném způsobu financování VŠ není další tvůrčí činnost a třetí role fakulty žádným způsobem zohledněna. Ačkoliv tyto aktivity vnímáme jako důležité, věnovala fakulta v uplynulém období svou pozornost zejména podpoře a rozvoji prvních dvou rolí. Další tvůrčí činnost a aktivity třetí role se tak na fakultě omezují výhradně na individuální iniciativu jednotlivců, popř. řešení konkrétních projektů. Přesto bylo dosaženo význačných počinů. Nejdále v tomto ohledu pokročila katedra antropologie, největším úspěchem je pak řešení projektu NAKI. Mezi příklady dobré praxe dále patří Arabfest, zapojení do projektu Skrytá Plzeň nebo účast akademiků a studentů na organizaci festivalů Finále a Jeden svět.

Cílový stav:

Přímé odborné, společenské a kulturní působení fakulty se projevuje ve všech jejích činnostech – výzkumné, vzdělávací a zejména další tvůrčí činnosti. Třetí role fakulty je tak nedílně spjata a odvíjí se od kvalitní vzdělávací i vědecko-výzkumné činnosti. Fakulta je jedním z hlavních aktérů v oblasti pořádání vzdělávacích, popularizačních i kulturních akcí s vědeckovýzkumnou tematikou a zapojuje se do aktuálních veřejných debat vztahujících se k relevantním tématům. Fakulta spolupracuje s představiteli města i kraje a realizuje projekty v partnerství s institucemi státního, veřejného a neziskového sektoru, a to zejména v souvislosti s péčí o kulturní dědictví, práce s vyloučenými skupinami a v oblasti tvorby lokálních i regionálních politik. Nad rámec akreditovaných programů se tak fakulta zapojuje do vzdělávání veřejnosti. Členové fakulty

zpřístupňují aktuální vědecké poznatky popularizační formou široké veřejnosti s cílem mj. vysvětlit provázanost příčin a důsledků aktuálních společenských jevů a ideologickou podstatu současných hrozeb. Fakulta realizuje v regionu expertní činnosti relevantní s ohledem na pěstované obory a má vytvořené vazby ke středním školám v cílových regionech svého zájmu, různými cestami tak informuje potenciální uchazeče o studium. Další tvůrčí činnost a odpovídající aktivity třetí role tak tvoří základ úspěšného PR fakulty.

Metody dosažení cílového stavu:

Je vytvořen motivační systém na podporu další tvůrčí činnosti a aktivit třetí role, a to jak pro akademické pracovníky, tak pro studenty. Budou zmapovány příležitosti financování těchto aktivit zejména z projektových zdrojů. Budou vytvořeny administrativní podmínky pro realizaci smluvního výzkumu.

Indikátory dosažení cílového stavu:	Jednotka	2015	2020
Počet výstav	počet/obd.		
Počet přednášek pro veřejnost	počet/rok		
Počet kurzů pro univerzitu třetího věku	počet/rok		
Počet kulturních akcí	počet/rok		
Počet ostatních akcí pro veřejnost	počet/rok		
Počet aktivních partnerství v regionu	počet/rok		
Počet zakázek smluvního výzkumu	počet/rok		
Počet expertních posudků	počet/rok		

S ohledem na neukotvenost aktivit třetí role v rámci fakulty, nejednoznačnost definic jednotlivých indikátorů a neuzavřenost diskuse ohledně jejich důležitosti budou definice jednotlivých indikátorů a jejich hodnoty stanoveny až na podzim 2016 v rámci aktualizace pro rok 2017.

4.6. VNĚJŠÍ A ZAHRANIČNÍ VZTAHY

Výchozí stav:

V oblasti vnějších vztahů má fakulta v současnosti rezervy v oblasti mediální prezentace a propagace. Ta se často omezovala na iniciativu jednotlivců bez rozsáhlejší institucionální podpory a koordinace. Tato situace se mění se zřízením funkce proděkanky pro vnější a zahraniční vztahy. Fakulta spolupracuje s celou řadou akademických a výzkumných institucí, je však nezbytné navázat funkční partnerství v rámci regionu a s praxí. Dosavadní partnerství byla většinou vázána na konkrétní projekt a spolu s ním často zanikala.

V oblasti zahraničních vztahů se fakultě podařilo proměnit praxi individuálních mobilit v pravidelnou spolupráci. Fakulta i jednotlivá pracoviště disponují množstvím smluv se zahraničními partnery, zejména z Evropské unie, ale také z jiných oblastí (např. Ukrajina, Bělorusko, Rusko, Blízký východ, severní a severovýchodní Afrika). Velká část těchto smluv má charakter pravidelné spolupráce a výměny skupin studentů. Fakulta rozvíjí aktivní partnerství s nejbližšími univerzitami v Bavorsku.

Cílový stav:

Fakulta i jednotlivá pracoviště výrazně posílila svůj pozitivní obraz v médiích. Byl vytvořen funkční systém PR, který je založen zejména na aktivitách třetí role. Systém PR využívá aktivity, které jsou okolím vnímány jako přínosné a obohacující. FF dále posiluje spolupráci s domácími institucemi, zejména s partnery v regionu, a to včetně přeshraničních. Spolupráce se neomezuje jen na akademické a výzkumné instituce, ale zahrnuje i orgány státní a veřejné správy či veřejno-právní instituce, stejně jako kulturní a vzdělávací instituce, a v oborech, kde to je relevantní též partnery z podnikatelského sektoru.

Fakulta úspěšně vstoupila do Evropského vzdělávacího i výzkumného prostoru a zaujala v něm pevnou pozici. Mezinárodní spolupráce se z individuální proměnila na institucionální. Fakulta pravidelně spolupracuje se zahraničními univerzitami a výzkumnými institucemi v oblasti vzdělávací i výzkumné. Jsou vytvořeny administrativní, organizační i infrastrukturní podmínky pro realizaci mezinárodní spolupráce.

Metody dosažení cílového stavu:

Kultura mediální komunikace a pravidla úspěšné prezentace v médiích se stanou nedílnou součástí kvalifikace a povinností akademického pracovníka. Budou budovány funkční platformy komunikace s veřejností. Budou vytvořeny nástroje pro podporu těchto aktivit a nalezeny vhodné zdroje financování. Komunikace s partnery z neakademického prostředí se stane pevnou součástí fakulturních aktivit.

Fakulta bude v rámci ZČU prosazovat zajištění odpovídajících administrativních, organizačních i infrastrukturních podmínek pro realizaci mezinárodní spolupráce. Rozvoj mezinárodní spolupráce bude financován zejména prostřednictvím projektů IP a OP VVV.

Indikátory dosažení cílového stavu:	Jednotka	2015	2020
Počet bilaterálních smluv Erasmus	počet	102	120
Počet ostatních bilaterálních mobilitních smluv	počet	7	30
Počet aktivních zahraničních partnerství (ne-mobilitních) ⁴⁹	počet	8	20
z toho počet aktivních přeshraničních partnerství	počet	1	10
Počet aktivních vnitro-univerzitních partnerství ⁵⁰	počet	3	9
Počet pozitivních mediálních zpráv o fakultě ⁵¹	počet/rok	8	20
z toho v celostátních médiích	počet/rok	3	8
Počet samostatných mediálních pořadů/vystoupení	počet/rok	3	12

⁴⁹ Počet zahraničních institucí, které jsou oficiálními partnery konkrétních výzkumných projektů (partnerská smlouva, samostatný rozpočet) nebo studijních oborů a dále instituce, se kterými probíhá pravidelná výzkumná nebo vzdělávací spolupráce na základě bilaterální smlouvy. Jedná se o partnerství nad rámec běžných mobilitních schémat Erasmus a FreeMover.

⁵⁰ Počet pracovišť z jiných fakult ZČU, se kterými pracoviště FF buď realizují společný studijní obor, nebo společný vědeckovýzkumný projekt, popř. mají společné výstupy.

⁵¹ Jedná se zejména o zprávy o úspěšných vědeckých výsledcích nebo výzkumných projektech, o úspěšných absolventech, významných návštěvách fakulty nebo o oceněních zaměstnanců fakulty. Počítáno dle univerzitního monitoringu tisku.

4.7. ŘÍZENÍ A LIDÉ

Výchozí stav

Uplynulé období bylo obdobím stabilizace po předchozím období „živelného“ rozvoje fakulty. Toto období jasně prokázalo nutnost stabilizovat vnitřní procesy řízení fakulty, ustavit jasná pravidla, vytvořit její organizační strukturu s jasně vymezenými kompetenčními a procesními vazbami, včetně kompetencí poradních orgánů. Prvním krokem v tomto procesu bylo zavedení pravidel pro rozdělení směrných čísel přijímaných studentů na jednotlivé obory a dále zavedení účinného kariérního řádu. FF úspěšně využívá výkonový systém rozpočtování dotace, který má jednoznačný motivační efekt, neumožňuje ale vytvářet rezervy pro rozvoj nových aktivit. V návaznosti na diskusi v rámci univerzity si musí fakulta ujasnit vztah mezi výkonovými jednotkami (katedry) a servisními pracovišti (oddělení děkanátu), zejména v otázce definice služeb. V souvislosti s rozvojem projektové činnosti a rostoucím významem této složky rozpočtu je tato otázka obzvláště palčivá v oblasti projektového servisu.

Otázka rozvoje lidských zdrojů a zvyšování kvalifikační struktury byla prioritou uplynulého období. Fakulta považuje proměnu kvalifikační i věkové struktury fakulty za velký úspěch minulého období. Byl vytvořen motivační systém zvyšování kvalifikace zejména formou individuálních podpor a udělování tvůrčího volna. Díky tomu se podařilo zajistit garance pro všechny obory fakulty.

Cílový stav

FF a její děkanát má vytvořen organizační řád s jasně definovanými kompetencemi jednotlivých složek a vnitřními procesy řízení. Je definován vztah mezi výkonovými a servisními pracovišti, tedy jsou definovány služby, které oddělení děkanátu poskytují katedrám a naopak. Tyto definice služeb a jejich financování jsou výsledkem celofakultního konsensu. Nadále jsou důsledně zohledňovány výkonové principy rozpočtování dotace.

Fakulta výrazně posílila svou kvalifikační strukturu. Garance jednotlivých oborů nezávisí jen na jednom akademickém pracovníkovi. Fakulta důsledně uplatňuje kariérní řád, který byl inovován v oblasti mezinárodní spolupráce, publikační činnosti s mezinárodním impaktem a třetí role. Existují účinné motivační nástroje kvalifikačního růstu a systém udělování tvůrčího volna je finančně zajištěn. Na fakultě působí několik zahraničních akademických pracovníků a pobyty zahraničních výzkumníků či přednášejících jsou standardem.

Metody dosažení cílového stavu:

Hlavním nástrojem dosažení cílového stavu je vytvoření a prosazení organizačního řádu jasně vymezujiícího strukturu jednotlivých pracovišť, jejich povinností i kompetencí. V návaznosti na něj pak proběhne celofakultní diskuse definice standardů služeb. Fakulta bude iniciovat obdobné procesy v rámci univerzity, protože standardizace procesů na fakultě je neoddělitelná od standardizace procesů na univerzitě, kde postrádáme zejména definici standardů služeb a jasně definované kompetence.

Hlavním nástrojem dosažení cílového stavu v oblasti personálního rozvoje a kvalifikačního růstu je důsledné prosazování kariérního řádu a rozvoj motivačního systému, který kromě motivace kvalifikačního růstu zahrnuje i motivaci k dalším aktivitám akademických pracovníků. Finanční zajištění motivačního systému se bude opírat zejména o projekty IP, případně o projekty OP VVV.

Indikátory dosažení cílového stavu:	Jednotka	2015	2020
Počet profesorů mladších 55 let ⁵²	počet/období	0	5
Počet nově habilitovaných pracovníků ⁵³	počet/období	0	12
Počet zahraničních akademických i výzkumncných pracovníků ⁵⁴	počet/období	6	20
Počet hostujících výzkumníků a profesorů ⁵⁵	počet/rok	5	25
Počet členství v tuzemských radách a hodnotících komisích	počet/rok	8	30
Počet funkcí v zahranič. společnostech a hodnotících komisích	počet/období	2	10

⁵² Počet akademických pracovníků FF ZČU, kteří v období 2016-20 prošli jmenovacím řízením ve věku mladším než 55 let, nebo profesori mladší 55 let, kteří v období 2016-20 nastoupí na FF ZČU.

⁵³ Počet akademických pracovníků FF ZČU, kteří se v období 2016-20 habilitují

⁵⁴ Součet hodnot příslušných indikátorů z kapitol 4.3. a 4.4.

⁵⁵ Součet hodnot příslušných indikátorů z kapitol 4.3. a 4.4.

4.8. DISLOKACE A INFRASTRUKTURA FF

Výchozí stav

Z hlediska dislokace byla původně pracoviště nevhodně rozptýlena v sedmi různých budovách (historické jádro města - objekty v Sedláčkově a Riegrově ul., Jižní předměstí – objekty v Husově, Tylově ul. a v Business centru Avalon) a zároveň zcela chybělo kultivované zázemí pro studenty, které by tvořilo prostorové těžiště fakulty a přispívalo k sounáležitosti akademické obce. Během uplynulého období se podařilo v rámci ZČU prosadit a z velké části realizovat myšlenku definitivní dislokace Fakulty filozofické v centru města, v budovách v ose Sedláčkovy ulice. Byl schválen dislokační záměr fakulty se dvěma sídelními budovami v Sedláčkově ulici vyžadující ovšem zajištění dalších výukových prostor v centru města. V závěru období napomohl k realizaci záměru projekt VaVpI *Centrum pro výzkum společnosti moderní doby*, díky kterému jsou dnes katedry fakulty, s výjimkou Katedry historie a Katedry politikologie a mezinárodních vztahů, dislokovány ve dvou objektech v sídelní ose Sedláčkovy ulice. Výrazně se tak omezila dislokační roztržitost fakulty.

Cílový stav

V souladu s Dlouhodobým záměrem ZČU je FF soustředěna v západní části historického jádra města. Dislokace je zajištěna v komplexu Sedláčkova 15, 19, Riegrova 11, 17, v komplexu na nároží ulic Sedláčkovy a Veleslavínovy (Sedláčkova 36, 38, 40, Veleslavínova 15, 16), případně v budově Sedláčkova 31 (rezerva). Umístěním jedné katedry v budově Jungmannova 1 je dosaženo stavu, kdy katedry mohou realizovat veškerou výuku v objektu, ve kterém sídlí. Postupnými rekonstrukcemi je v těchto budovách dosaženo standardů obvyklých v univerzitním kampusu Bory, a to včetně provozní doby budov. Knihovna fakulty je nadále umístěna v objektu Sady Pětatřicátníků v dosahu všech pracovišť. V přízemí bloku vymezeném ulicemi Sedláčkovou a Riegrovou vznikne zázemí pro členy akademické obce FF (vybourání parazitní zástavby a vznik parčíku - prostoru pro relaxaci ve dvoře; další relaxační prostor v místě dnešních dílenských provozů; dále je zde možnost zřízení atria), zejména pro studenty. Fakulta i jednotlivá pracoviště získají vyhovující prostorové zázemí, které bude odpovídat jejich měnícím se požadavkům (snižováním počtu studentů, nárůst výzkumných aktivit, včetně specifických potřeb aplikovaného výzkumu), stejně jako potřebám nových technologií.

Metody dosažení cílového stavu:

Finální dislokace a umístění výukových prostor bude upraveno během roku 2016 v návaznosti na měnící se dislokační strategii univerzity v centru města (obnovení provozu v budově Jungmannova 1). V rámci jednání s vedením bude vedení fakulty usilovat o rozšíření dislokace kateder rovněž do budovy Jungmanova 1 tak, aby bylo dosaženo stavu, kdy katedra sídlí i vyučuje v jedné budově. Postupné rekonstrukce, aby bylo dosaženo standardů obvyklých v budovách na Borech, budou realizovány v součinnosti s vedením ZČU prostřednictvím univerzitních investičních akcí.

Indikátory dosažení cílového stavu:	Jednotka	2015	2020
Katedry sídlí i vyučují v jedné budově	Stav	ne	ano
Budovy FF dosáhly standardů obvyklých v budovách kampusu na Borech	Stav	ne	ano
Kultivace dvora Sedláčkova/Riegrova	Stav	ne	ano
FF má důstojné zázemí pro studenty	stav	ne	ano